

Om e-standarder til bruk i LMS og arbeidet til e-Standard

Fronters brukerkonferanse 22. september 2003

Tore Hoel
eStandard-prosjektet
www.estandard.no

Dagens tekst

- Presentasjon
- Syn på læring og teknologi
- Syn på standardisering
- eStandard-prosjektet
- Standardisering og LMS
- Framtidsmusikk
- Nasjonalt læringsnett og Utdanning.no
- Utfordringer

Bli du klokere lille venn?

[hoel.nu]

Arbeider nå med estandard-prosjektet

 e standardprosjektet
BRUK AV STANDARDER I NASJONALT LÆRINGSNETT

- se www.estandard.no

og skriver ofte i min weblog

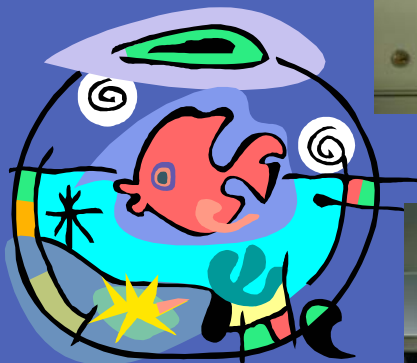
eBlog

Tore Hoels refleksjoner om e-læring, standardisering og læringsteknologi

Jeg avsluttet i januar 2003 et magisterstudium ved IT-universitetet i Göteborg
(Göteborgs universitet og Chalmers tekniska högskola).

Tittel for [avhandlingen](#):

Å lære = å delta i praksisfelleskap

Fra 4. basisferdighet til digital dannelse

Digital dannelse kan defineres som en **visjon**. Digital dannelse bør være et bidrag til en ny ambisiøs nasjonal satsing på IKT i utdanning. Å ha digital dannelse som en visjon innebærer at alle utdanningsinstitusjoner må strebe etter å tilby elever og studenter en **mulighet til å bruke IKT fortrolig og innovativt** for å utvikle de ferdigheter, kunnskaper og kompetanse som de trenger for å oppnå personlige mål og for å være **interaktive deltagere** i et globalt informasjonssamfunn. Digital dannelse vil innebære utarbeiding av en læreplan for informasjonssamfunnet, omlegging mot en **digital "eksamen"**, omfattende utbygging av en stabil og driftsikker **IKT-infrastruktur** med bredbånd, utvikling av **digitale læringsressurser**, systematisk **skoleutvikling** og langsiktig satsning på FoU, osv.

Betingelser for digital dannelse

- Integrert helhetlig tilnærming
- Reflektere IKT i metalæring, kommunikativ kompetanse, sosial kompetanse, osv.
- Innovative og skapende bruk av IKT

ITUs problemnotat

***Uttrykksmulighet,
kommunikasjon, dialog, deltakelse***

Digital dannelse med Fronter?

- Teknologi er designet – og noen har skrevet sine interesser inn i verktøyet
- To eksempler
 - BlackBoard på IT-universitetet
 - PowerPoint vs. MindManager som presentasjonsverktøy

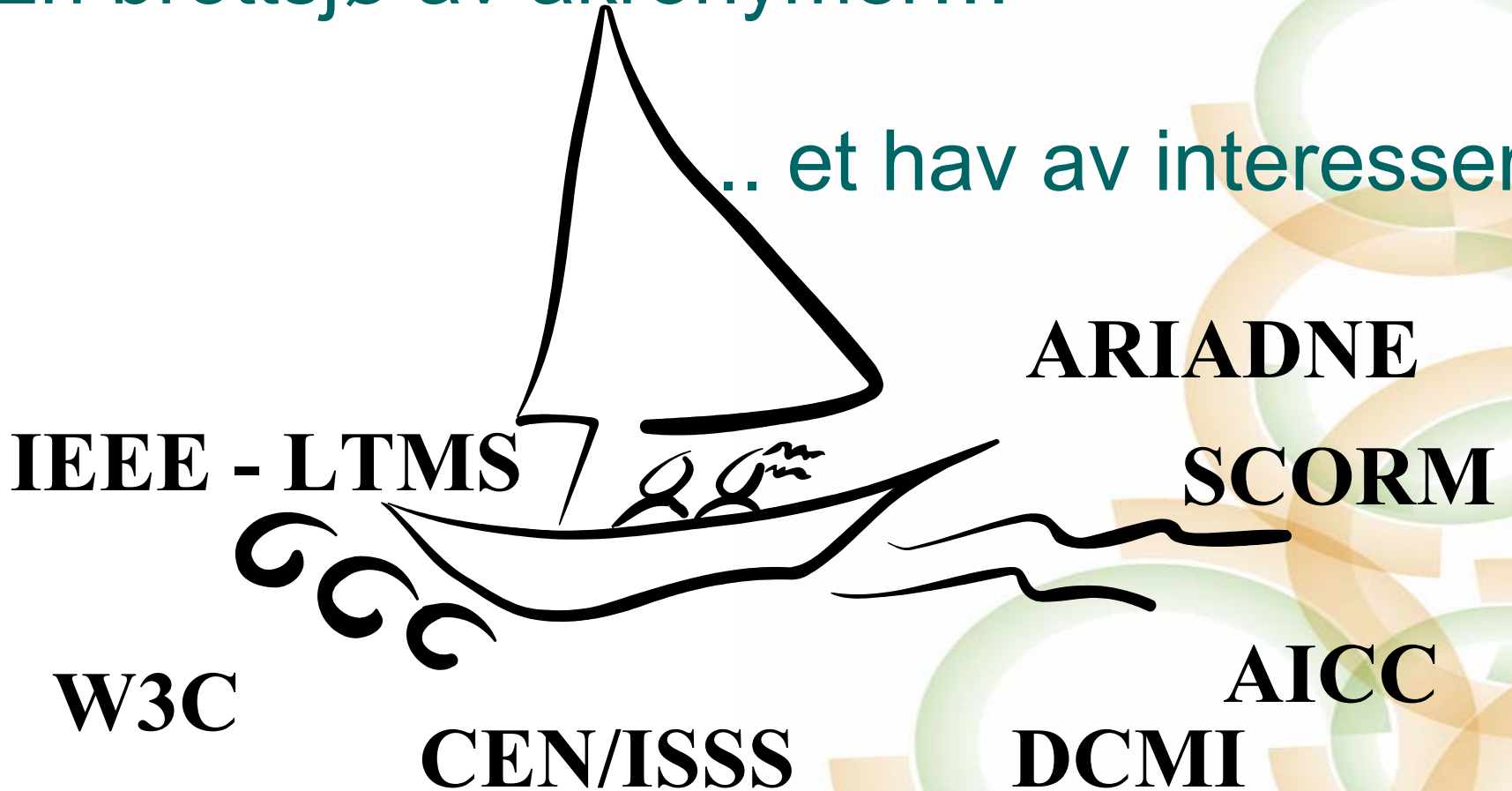
***Teknologien er ikke
nøytral
– den har innbygd
læringssyn!***

"Okay your father managed to get a mouse. Now how do we use it?"

En brottsjø av akronymer...

.. et hav av interesser

Standardisering

- Legge grunnlaget for framtidens verktøy og læringsplattformer
- Ivareta interessene til de som i dag påvirker læringsfeltet
- Sørge for at ingen interesser får overtaket

Hvordan hindre at lærerne drukner i bokstavsoppsett?

TCP/IP
XML
URN
IMS CP
LOM
SGML
GUI
PAPI
LIP
SOAP
RSS
URL
DOI
URI

e standard prosjektet

- Det av Nasjonalt læringsnett
- Startet 1. jan. 2003
- Formidler internasjonale erfaringer
- Deltar i CEN/ISSS, ISO/IEC JTC1 SC36
- Tar initiativ
 - Spesifikasjon for å beskrive kurs og studier
 - Norsk profil for metadata (LOM)
- Nettverk og nettsted

Codebash2 -> KodeRævkrok

- Standarder mer enn reklameløfter
- LMSene skal kunne utveksle innhold!
- Juni Skottland: Fronter og it:solutions tester sammen med UiO og NTNU
- KodeRævkrok i oktober

Alt dreier seg om *..ilities*

- Interoperability
- Portability
- Reusability
- Flexibility
- Accessibility

Standardisering ≠ ett LMS

- Farer med Fronters sterke posisjon
 - "Alt skjer i ClassFrontier – hva skal vi med samspill med andre plattformer og verktøy?"
 - Markedet er konservativt
- Brukergruppene har stort ansvar
 - Eks. konserverende: Unique sak/arkiv
 - Eks. framtidsrettet: Mappeevaluering og samskriving

Fronter bruker standarder i dag...

- Samspill med brukerbaser (IMS Enterprise)
- Import og eksport av innhold (IMS Content Packaging)
- Beskrivelse av innhold (IEEE LOM – learning object metadata standard)
- Import og eksport av tester (IMS Question & Test Interoperability)

.. og i morgen

- Tilpassing for ulike brukergrupper, f.eks. funksjonshemmede (studentprofiler)
- Samspill med samlinger av læringsressurser
- Modellering av pedagogiske opplegg som er mer enn datamaskinen og deg
- ePortfolios (digitale mapper) som fokus for læring, evaluering og dokumentasjon

Er det noen framtid for LMS?

- Mot en tjenestearkitektur
- Nå: LMS er rammen for det pedagogiske arbeidet
- Framtiden: Nettet er rammen – og verktøy hentes fram ut fra arbeidsoppgavenes behov

Tjenestearkitektur

- Sikkerhet
- Identitetsforvaltning
- Autentisering
- Autorisering
- Administrasjon
- Privacy
- Konfidensialitet
- Transaksjoner
- Registre
- Webtjenesteorkestrering
- Arbeidsflyt

FEIDE – et bulldoserprogram?

- "Jeg vet hvem du er" (autentifisering), og "jeg stoler på deg og slipper deg til" (autorisering)
- Ulike brukerroller i læring
- Brukerprofiler
- Stimulans til innholdsproduksjon

The logo for FEIDE, featuring the word "FEIDE" in a bold, red, sans-serif font. The letter "I" is stylized with a vertical bar and a dot, resembling a keyhole. The text is enclosed within a red circular border that is partially broken at the top and bottom.

Nasjonalt læringsnett

 *e standard*prosjektet

UNINETT
ABC

 e standard

Læringsressurser på Utdanning.no

The screenshot shows the Utdanning.no website interface. At the top left is the logo for 'utdanning.no'. To the right, there is a login section titled 'Logget inn:' with the name 'Tore Hoel' and buttons for 'Min side' and 'Logg ut'. Below the header is a navigation bar with links: '< Forsiden', '| Søk | Min side | Om Utdanning.no | Tilbakemelding | Hjelp | Nettstedskart |'. The main content area is divided into three columns. The left column is a 'Hovedmeny' with links for 'Utdanningsmuligheter', 'Læringsressurser', 'Praktisk informasjon', 'Utdannings-Norge', 'eDiskuter', 'Nyheter', and 'Utdanning.no for deg'. The middle column is titled 'Læringsressurser' and contains a sub-header 'Læringsressurser' with two sub-links: '+ Søk etter læringsressurser' and '+ Fornuftig bruk av internett'. Below this is a large heading 'Læringsressurser' followed by a paragraph: 'Dette er stedet for deg som ønsker å ta i bruk IKT i undervisning og læring. Gå til søkeskjemaet og finn læringsressurser, les mer om ressursene eller lær hvordan du bruker Internett fornuftig.' Below the text is a photograph of a person in a blue shirt. Under the photo are two sections: 'Vis meg mappa mi' with text about digital maps and 'Diskuter IKT og læring' with text about sharing ideas. The right column is a search box titled 'Søk' with a search input field and a 'Søk' button. Below the search box is a section 'Søk innenfor:' with radio buttons for various categories: 'Hele Utdanning.no' (selected), 'Studier ved universitet og høyskole', 'Etter- og videreutdanning', 'Yrkesbeskrivelser', 'Læringsressurser', 'eDiskuter', 'Nyhets- og artikkelarkiv', and 'Lenkearkiv'. Below the search box is a link '> Gå til "Søk i Utdanning.no"'. At the bottom of the right column is a section 'Relatert Utdanning.no' with links: '> Hjelp til søk etter læringsressurser', '> Hvordan lese resultatlisten?', '> eDiskuter', and '> Gode læringsstrategier - hva er det?'. The background of the page features abstract green and orange circular patterns.

Metadatabasen - ønsker

- Base over metadata som beskriver alle læringsressurser som er tilgjengelig, både gratis og for betaling
- Gjenfinning ut fra
 - Emne
 - Klassesertrinn
 - Plass i læreplanen
 - Type ressurs
 - osv.
- Utveksling av metadata mellom ulike baser

Ressursverkstedet - ønsker

- Sted for å laste opp og dele læringsressurser
- Enkelt å hente ut læringsressurser for egen tilpasning
- Erfaringsdeling om hvordan læringsressurser blir laget og brukt

Metadata fra oven og neden

- LOM-profil må si noe om hvordan vi beskriver emne, ressurstype, målgruppe osv.
- I tillegg må vi finne måter å beskrive og spore bruken av læringsobjektene i de ulike læringsfellesskap

Lisens til å dele!

- Lisens som gjør det mulig å dele ressurser med de de ønsker
- Lisenser som lar deg bruke ressurser kommunen, fylkeskommunen eller andre har betalt for
- På sikt får vi muligheter for å betale enkeltvis for hver ressurs...
- ... men hvor aktuelt vil stykkbetaling være i Norge?

CETIS - cetis.ac.uk

- IMS Vocabulary Definition EXchange (VDEX) is a public draft.
- Learning Design and reuseability

I dag anbefaler vi...

Bredbåndmeldingen

oppsummerer hvor Norge står i utbyggingen av bredbånd i forhold til andre lnd i Europa. Bredbånd er en forutsetning for at lærings teknologi skal få gjennomslag

Forslag om egen utdanningslisens for deling av ressurser

Over dammen pågår en interessant diskusjon om å lage en egen Creative Commons lisens som begrenser bruk av materiale til utdanning. (Les hele diskusjonstråden)

>> Se tidligere anbefalinger

[kill](#) [edit](#)

E-learning magazines

IEEE Computer Society Learning Technology Task Force (LTTF) newsletter

elearn magazine

Læringsressurser som grunnlag for digital dannelse

Posted under Nyheter by Tore Hoel on onsdag 17 september 2003 kl. 12:14

- Det bør utvikles ressurser som kan inngå i ulike læringsforløp og som ikke er "ferdigproduserte" læremidler.

Dette er et av tiltakene ITU anbefaler departementet å se nærmere på for å fremme **digital dannelse**. [...]

[kill](#) [edit](#) [new](#)

DANNELSE

[les mer -- kommentar](#)

Framdriftsplan for versjon 0.42 av Norsk LOM profil

Posted under Læringobjekter og metadata by Tore Hoel on onsdag 10 september 2003 kl. 15:01

Mange venter på en norsk anbefaling til hvordan LOM-standarden skal brukes for å beskrive læringsressurser. eStandard-prosjektet har lovt at en første versjon (ver. 0.42) skal være ute til diskusjon innen 15. desember. Dette gir en stram framdriftsplan....

[...]
[kill](#) [edit](#) [new](#)

[les mer -- kommentar](#)

Patenter - en ulempe?

Posted under Standardisering for e-læring by Knut Lindelien on tirsdag 09 september 2003 kl. 21:54

Standarder er utgangspunktet for patenter. Politikkene i Den internasjonale komiteen for standardisering (ISO) for å ta opp teknologi

Admin Menu

- Moderation (0 new)
- Site Configuration
- Story Control
- Extended Control
- Layouts
- Blocks / Pages
- Topics
- Polls
- View Logs
- Log Out Admin

Nyhetskategorier

- Standardisering for e-læring (14)
- Læringobjekter og metadata (15)
- Nyheter (17)
- Tilgang funksjonshemmede (2)

Aktuelt

- Delta i interessegruppe og diskusjonsforum

www.estandard.no